

Vertrouwen in financier en projectbegeleider

Marcel van Os: 'Adviseurs bouwplannen moeten

Rozenteler Marcel van Os over zijn plan voor een 2,2 ha grote Phalaenopsiskwekerij: "Ik besef dat het een zwaar en vergaand plan is. Je investeert 10 à 11 miljoen euro en de eerste twee jaar verkoop je vrijwel niets."

Een nieuw bedrijf bouwen kost veel energie. Vooral op momenten dat de oorspronkelijke opzet wijzigingen nodig heeft. Rozenteler Marcel van Os uit Wateringen kan daar over mee praten. Binnenkort start hij met de bouw van een nieuwe Phalaenopsiskwekerij. Hij vindt dat het uiterst belangrijk is om in zee te gaan met mensen waar hij volledig vertrouwen in heeft.

TEKST EN BEELD: HERMA ENTHOVEN

Het voorwerk heeft Marcel van Os nu voor een groot deel achter de rug. De bouw van een Phalaenopsiskas van 23.000 m² kan beginnen. Voordat de tuinder zover was, heeft het traject van de eerste ideeën

tot daadwerkelijke uitvoer van de plannen veel tijd en inspanning gevraagd. Een paar jaar geleden speelde de ondernemer nog met de gedachte om een rozenbedrijf in Afrika te beginnen. Dat

ging om verschillende redenen niet door. Eenmaal weer met beide benen terug op de Wateringse grond wilde hij toch een nieuwe uitdaging aangaan. Niet dat zijn rozenbedrijf niet goed loopt, integendeel. Met zijn exclusieve soorten rozen is nog steeds een goede boterham te verdienen.

Haalbaarheidsstudie

"Ik wil toch met mijn bedrijf in beweging blijven, zelf nieuwe uitdagingen aangaan. Na een periode van oriënteren heb ik besloten om een nieuw Phalaenopsisbedrijf op te zetten", vertelt Van Os.

"Als eerste heb ik een adviseur in de arm genomen om de financiële ins en outs door te laten spitten. Dat was Ton van Marrewijk van Financieel Adviesbureau TVM. Hij is ervaren in het begroten van kwekerijen en hij heeft een haalbaarheidsstudie gemaakt.

Verschillende mogelijkheden zijn naast elkaar gezet en berekend. Van het slopen van het huidige bedrijf, het verkopen van het huidige bedrijf, nieuw bouwen elders tot een combinatie van de verschillende opties." Op dit moment heeft Van Os in totaal 3 ha rozenteelt op twee locaties.

Lange aanloop

"De teelt van Phalaenopsis is niet iets waar je zo maar op over stapt. Om te beginnen moet je naar goed plantmateriaal op zoek. Ik ben eerst met de plantenveredelaars Floricultura en Anthura op stap geweest om me te oriënteren en planten vast te leggen. Maar met Phalaenopsis starten is niet gemakkelijk omdat de teelt hoge investeringen vraagt en de aanloop verschrikkelijk lang is", vertelt de rozenteler. Dat heeft grote consequenties voor het financiële plaatje. Economisch gezien kwam een combinatie van handhaven van het oude rozenbedrijf samen met nieuwbouw van een Phalaenopsisbedrijf op een andere locatie er als beste optie uit.

"Voor jezelf moet je dan nagaan of dat ook organisatorisch te behappen valt. Ik denk dat het te doen valt, al zeg ik er bij dat de rozen verder draaien op ervaring en automatisme, terwijl alle aandacht en inzet uit zal gaan naar het Phalaenopsisbedrijf", aldus de tuinder.

"Met dit plan ben ik naar drie financieeringsinstellingen gegaan. Een viel voor mij al gelijk af, gezien de manier waarop

Geschiedenis

U en ik hebben dat niet zo, wij zijn al lang blij als we ons eind halen zonder dat vrouw of kinderen ons haten en met ons schuurtje een beetje netjes aan kant. Maar politici, die zijn anders. Zij willen de geschiedenis in, willen een stempel drukken en herinnerd worden. Kijk eens naar Sjors Bos, die wil een "sterke leider" zijn, herinnerd worden als de Yank die niet met zich liet spotten en daadkracht toonde.

Beetje eng vind ik daadkrachtige mensen, vooral als ze dom zijn. Maar ik dwaal af.

"Geschiedenis maken", dat is de droom van elke politicus.

In dat licht wacht de club van Balkenende een droeve toekomst. Afgelopen week werd duidelijk hoe zij de geschiedenis ingaan. "Het kabinet van de visakte." Let op mijn woorden, over 25 jaar weet u het nog: Lubbers loog over de WIR, Kok jatte dat kwartje en Balkenende schafte de visakte af.

Dankzij hem mag u, in uw eigen sloot zonder gevaar voor arrestatie, een visje 30 seconden uit het water tillen. Wat een winst. Terugdringen van de regelgeving noemt men dat. In dezelfde week wordt beslist dat volgend jaar alle vrachtwagens hun bejaarde of brandnieuwe Tachograaf kunnen dumpen en moeten investeren in een elektronisch exemplaar. Dat heet dan weer vooruitgang.

Veerman claimt op zijn departement 25% van de regelgeving te hebben geschrappt en is daarmee heel tevreden.

Ik ben toch zo benieuwd wat er zoal geschrappt is. Denk vooral interne regels, bijvoorbeeld het 12 kantjes en 123 punten tellende interne toilet- en kantine-reglement? Of heeft u een voorbeeld van één geschrapte regel waarvoor niet onmiddellijk drie nieuwe zijn ontstaan? Toevallig de belachelijke meitelling bekeken? Of ook ongeopend retour gezonden met de mededeling "alles = 2005"? Geen schijn van kans dat we Balkenende herinneren als de grote regelruimer, die droom gelooft hij enkel zelf. Nee, hem rest slechts de visakte. Hoewel, misschien doe ik hem toch tekort en wordt zijn regering door de tuinbouw toch anders herinnerd.

Als de club die onze gasprijs verdrievoudigde.

Hans@JdeVries.nl

Potplantenkweker uit De Kwakel

weten waar ik het over heb'

ze tegen mijn plannen aankeken. Je zoekt toch mensen met een ondernemers/tuinbouwachtergrond."

Weten waar ze over praten

Toen bleven over zijn eigen bank (Rabobank) en de ABN AMRO. Van Os over de keus van de financier: "Het belangrijkste is dat ik het gevoel heb dat ze me begrijpen, dat ze weten waar ze over praten. Mijn huisbankier kende ik natuurlijk, maar al naar gelang ik verder kwam in het traject bleek dat de adviseurs van ABN AMRO heel goed thuis waren in de tuinbouw. Ze kwamen op mij over als ondernemers met kennis van zaken. Ik had er behoorlijk moeite mee om te beseffen dat ik geneigd was naar een andere bank over te stappen. Nu ik die keus heb gemaakt hoop ik wel dat die bank ook in de toekomst deze goede ploeg adviseurs kan behouden."

Projectbegeleiding

Van Os beseft dat zijn project een zwaar en vergaand plan is. "Je investeert 10 à 11 miljoen en de eerste twee jaar verkoop je vrijwel niets. De planten moeten gefa-seerd binnen komen, dus het eerste jaar staat de kas gemiddeld voor de helft leeg", verklaart hij.

Nadat de financiering rond was, de planten vastgelegd, kwam de fase van het opzetten van het bedrijf. Hiervoor heeft de rozenteler ook adviseurs in de arm genomen: met Bode Project- en Ingenieursbureau BV als projectbegeleider heeft hij alle plannen doorgenomen, waarbij de inbreng van diverse installateurs – het geheel moet een goed samenspel zijn – ook een grote rol speelde.

De logistiek is uitbesteed aan Logiqs Agro. Aan de hand van het logistieke proces heeft Bode alle wensen in het bestek voor de kas opgenomen.

Dan de vraag wie de kas moet gaan bouwen. "De mensen van de logistiek en de kassenbouwer en andere installateurs moeten goed met elkaar kunnen praten. En niet elke kassenbouwer wil een kas op maat maken. Ik heb bij vier bedrijven een offerte gevraagd. Twee vielen er al snel af. Ik vond het moeilijk te bepalen wie nu goed is in zo'n relatief klein project, met allemaal speciale wensen en eisen", vertelt Van Os.

Vreemde 'oplossingen'

Grote verschillen in kassenbouw kwamen naar voren op het moment dat de ondernemer ging vragen om specifieke aanpassingen in de kas. Dit, omdat hij in een later stadium besloten had voor installatie van een buitenscherm, terwijl het nog niet in het bestek vermeld stond. Verbazingwekkend vond de ondernemer de grote verscheidenheid in manieren waarop de kassenbouwers de kas wilden aanpassen.

"Ik heb vreemde 'oplossingen' gezien, waar ik niet mee in zee zou willen. Ik ben bang dat er buitenschermen worden geïnstalleerd op kassen die het niet kunnen dragen. De krachten die op een buitenscherm inwerken kunnen enorm zijn. Wanneer het een beetje waait, wil ik toch wel rustig in mijn bed kunnen blijven liggen", zegt de tuinder.

Hij is blij dat er normaal altijd met standaardnormen (CASTA-normen) wordt gewerkt: "Anders vliegen de berekeningen alle kanten op." Uiteindelijk, om het gevoel van zekerheid te hebben, komt er nu een zware onderbouw onder de kas met 6 m pothoogte, 12.80 m Venlo, een kas die staat als een huis. Van Os zal de bouw toevertrouwen aan Bosch-Inveka.

Binnen komen twee schermstoffen: een energiedoek en een lichtdoek. Verder wordt er geïnvesteerd in een WKK-installatie en komt er belichting van ongeveer 8000 lux, waarbij het in de bedoeling ligt ook aan het net terug te leveren.

Projectbegeleider Bode verzorgt alle vergunningaanvragen en maakt samen met de installateurs de berekeningen. De tuinder wil ook nog graag weten welke mogelijkheden hij heeft bij gebruik van een warmtepomp en het slaan van aquifers. Mocht hij hiervoor kiezen, dan heeft dat invloed op de grootte van de WKK.

Rozentuinder Marcel van Os laat een nieuw bedrijf bouwen voor de teelt van Phalaenopsis. In alle stadia van voorbereiding en bouw verzamelt hij specialisten om zich heen. Mensen, waar hij vertrouwen in heeft en die hem kunnen helpen bij alle beslissingen waar hij voor komt te staan. Op die manier komt hij tot een gedegen plan. Binnenkort zal de bouw van start gaan.

SAMENVATTING